

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Πληροφορίες: Ανδρέας Μαντζουράνης

Ειδικός Επιστήμονας

Ηλεκτρον. Δ/νση: amantzouranis@synigoroskatanaloti.gr

Αθήνα 12 Σεπτεμβρίου 2014

Αριθ. Πρωτ. :19509

ΠΡΟΣ:

1.

2. ΕΥΔΑΠ Α.Ε.

Ωρωπού 156

111 46 Γαλάτσι

ΘΕΜΑ: Αναφορά τ....., (αρ. πρωτ. εισερχ. 10391/12-05-2014).

Σε συνέχεια της διερεύνησης της ανωτέρω από 12 Μαΐου 2014 αναφοράς σχετικά με τη χρέωση της για καταγεγραμμένη κατανάλωση ύδατος 131 κ.μ. για χρονικό διάστημα τριμήνου, αξίας 470 (και πλέον 242 ευρώ μετά από μείωση της εταιρείας ΕΥΔΑΠ Α.Ε.) λόγω αφανούς διαρροής, θα θέλαμε να παρατηρήσουμε τα ακόλουθα:

1.1 Η αξίωση του καταναλωτή για περιορισμό των χρεώσεων, οι οποίες προκύπτουν από ασυνήθιστα αυξημένη κατανάλωση ύδατος (τουλάχιστον 50% σε σχέση με τη συνήθη κατανάλωση), δύναται να θεμελιώνεται στις επιταγές της καλής πίστης (288 ΑΚ), η οποία μετά από την κατά περίπτωση συγκεκριμενοποίηση της, με βάση τις αρχές και τα αξιολογικά κριτήρια που διέπουν την έννομη τάξη αλλά και τις γενικά παραδεκτές στην κοινωνία και τις συναλλαγές αντιλήψεις, μπορεί να επιβάλλει την αναπροσαρμογή της παροχής, η οποία καθίσταται δυσβάστακτη, λόγω μεταγενέστερης μεταβολής των συνθηκών (βλ. Μ. Σταθόπουλος Γενικό Ενοχικό Δίκαιο, 2004, σελ. 210 επ. Επίσης ΟΛΑΠ 9/1997, ΑΠ 63/2000, 1976/1999). Οι ανωτέρω διατάξεις τυγχάνουν εφαρμογής στις περιπτώσεις όπου εκδηλώνονται κίνδυνοι, οι οποίοι δεν μπορούν συνήθως να αποφευχθούν από έναν επιμελή καταναλωτή, όπως σε ορισμένες περιπτώσεις όπου η αυξημένη κατανάλωση αποδίδεται σε μόνιμες ή παροδικές αφανείς διαρροές, ενδεχομένως και σε μικρές δυσδιάκριτες διαρροές σε εμφανή σημεία της εγκατάστασης, οι οποίες δεν μπορούν, συνήθως να αποφευχθούν από έναν επιμελή καταναλωτή (π.χ. μέσω συχνής συντήρησης, ή επίβλεψης ή ανανέωσης υπογείων εγκαταστάσεων, ταχείας επισκευής αφανών ή δυσδιάκριτων βλαβών και φθορών που προκαλούν διαρροές, μόνιμες ή παροδικές) ή τέλος και σε κάποιες περιπτώσεις μη ηθελημένης, αυξημένης κατανάλωσης (π.χ. κακή χρήση αυτόματου ποτισμού, υπερβολικά αυξημένη χρήση ύδατος κατά την εκτέλεση εργασιών, ανέγερση οικοδομών, κλοπή ύδατος κ.λ.π.).

Η μείωση της αξίας των ανωτέρω χρεώσεων προβλέπεται εύλογα και στο οικείο ρυθμιστικό πλαίσιο της προμήθειας ύδατος (βλ. 3.2.5 Κανονισμού Λειτουργίας Δικτύου Ύδρευσης (ΦΕΚ Β 552/2009)

1.2 Σύμφωνα με τα άρθρα 16 και 19 παρ. 1 και 4 του ν. 1068/1980, όπως ισχύει), επιβάλλεται υπέρ της εταιρείας τέλος χρήσης των υπονόμων (τέλη υπηρεσιών αποχέτευσης), το οποίο εισπράττεται με τους λογαριασμούς ύδρευσης και υπολογίζεται ως ποσοστό επί της αξίας του καταναλισκόμενου ύδατος (όπως καθορίζεται από τις εκάστοτε υπουργικές αποφάσεις καθορισμού τιμολογίων).

Σχετικά με την επιβολή του τέλους χρήσεως υπονόμων, το οποίο αποτελεί νόμιμο πόρο της εταιρείας και αφορά στη χρήση, συντήρηση και ανάπτυξη του αποχετευτικού δικτύου, θα πρέπει να επισημάνουμε τα εξής: Σύμφωνα με το ισχύον σχετικό κανονιστικό πλαίσιο, ο προσδιορισμός της αξίας του τέλους συντελείται μέσω δύο κριτηρίων: το μέγεθος της κατανάλωσης ύδατος (αντί ενός ορισμένου, σταθερού ποσού), καθώς και τη χρήση του αποχετευτικού δικτύου (βλ. σχετικές εκπτώσεις για κήπους).

Κατά συνέπεια, όπως εύλογα προκύπτει από την συστηματική και τελολογική ερμηνεία των σχετικών διατάξεων, ο υπολογισμός του τέλους αποχέτευσης επί του συνόλου της καταγεγραμμένης κατανάλωσης σε περιπτώσεις εκτάκτων καταστάσεων, όπου παρουσιάζεται ιδιαίτερα αυξημένη μη «πραγματική» κατανάλωση χωρίς μάλιστα να γίνεται χρήση του αποχετευτικού δικτύου, όπως στις περιπτώσεις των αφανών διαρροών, δεν έχει έρεισμα στο νόμο και καταλήγει στην επιβολή ποσών που δεν αντιστοιχούν στα νομίμως προβλεπόμενα και σκοπούμενα όρια. Σε κάθε δε περίπτωση, ο ανωτέρω υπολογισμός δύναται να συνιστά καταχρηστική άσκηση δικαιώματος (281 ΑΚ) καθώς, σύμφωνα με τα ανωτέρω εκτεθέντα, υπερβαίνει προφανώς τον οικονομικό και κοινωνικό σκοπό της επιβολής τελών χρήσης υπονόμων και θα πρέπει να περιορίζεται στο υπολογισμό του ως ποσοστού επί της συνήθους κατανάλωσης, έστω αυξημένης κατά το μέρος όπου γίνεται χρήση του αποχετευτικού δικτύου (βλ και ΜπρΑθ 248/2011 σχετικά με την επιβολή τελών αποχέτευσης επί της πραγματικής κατανάλωσης και σχετική υπ' αριθ. 5001/2012 ΕφΑθ, σχετικά με το δικαίωμα του εργολάβου της ιδιότυπης σύμβασης μίσθωσης έργου παροχής υπηρεσιών αποχέτευσης να εισπράττει αμοιβή μόνο για το παρασχεθέν έργο).

1.3 Σύμφωνα με το άρθρο 1.4 του Κανονισμού Λειτουργίας του Δικτύου Ύδρευσης, ο ιδιοκτήτης του υδρευόμενου ακινήτου, έχει υποχρέωση να φροντίζει για τη διατήρηση της καλής κατάστασης του φρεατίου καθώς και των εξαρτημάτων της παροχής που περιέχονται σε αυτά.

Επιπλέον, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 300 ΑΚ (βλ. και 330 ΑΚ), ο μέσος συνετός καταναλωτής οφείλει να επιδεικνύει την από τις περιστάσεις κοινωνικώς επιβαλλόμενη συμπεριφορά ώστε να μην συμβάλλει στην επέλευση ή επέκταση της ζημίας. Η μη τήρηση της ανωτέρω από τις περιστάσεις κοινωνικώς επιβαλλόμενης συμπεριφοράς (διατήρηση της καλής κατάστασης του φρεατίου καθώς και των εξαρτημάτων της παροχής) είναι ικανή να επιφέρει ή να επεκτείνει τη ζημία και να οδηγήσει στον αποκλεισμό ή τη μείωση της αποζημίωσης.

1.4 Η διακοπή της υδροδότησης σε περίπτωση μη νόμιμης αξίωσης συνιστά κατάχρηση επιρροής, η οποία εμποδίζει τη συναλλακτική ελευθερία του καταναλωτή ως προς την καταβολή του τιμήματος, ενώ είναι και αντίθετη και με τις επιταγές της καλής πίστης και τις συναλλακτικές υποχρεώσεις ασφάλειας και πρόνοιας, λαμβάνοντας ιδιαίτερα υπόψη και τους κινδύνους και τη διατάραξη που προκαλείται στην σωματική, ψυχική, ηθική, κοινωνική και οικονομική υπόσταση του καταναλωτή, αποτελώντας έτσι τόσο αθέμιτη εμπορική πρακτική όσο και αδικοπραξία (βλ. άρθρο 5 Σ, 57, 281, 288, 914, 932 ΑΚ και άρθρα 8 και 9ζ του ν. 2251/1994, όπως ισχύει, βλ 579/2003 Εφ Πατρών).

2. Κατά συνέπεια, δεδομένων των ανωτέρω, και έχοντας ιδιαίτερα υπόψη το γεγονός ότι α)ότι η εταιρεία προέβη στη διακοπή της υπό κρίση υδροδότησης κατά τη διάρκεια της διαδικασίας συμβιβαστικής επίλυσης της υπό κρίση διαφοράς ενώπιον της Αρχής και παρά το μικρό μέγεθος του αμφισβητούμενου υπολοίπου και β) επιβάλλει τέλη αποχέτευσης επί της αξίας της αφανούς διαρροής σε αντίθεση με τη σχετική νομολογία,

με σκοπό τη συμβιβαστική επίλυση της υπό κρίση διαφοράς, ο Συνήγορος του Καταναλωτή:

I) Απευθύνει σύσταση προς την εταιρεία ΕΥΔΑΠ Α.Ε. να προχωρήσει στην τιμολόγηση της υπό κρίση κατανάλωσης σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην 15551/2006 απόφαση Δ.Σ. ΕΥΔΑΠ, αφαιρουμένων των σχετικών τελών αποχέτευσης,

II) Καλεί την εταιρεία ΕΥΔΑΠ Α.Ε και, να γνωστοποιήσουν στην Αρχή εγγράφως, εντός δέκα (10) ημερών, εάν αποδέχονται τα διαλαμβανόμενα στην παρούσα έγγραφη σύσταση.

III) Διαβιβάζει την παρούσα σύσταση στο Υπουργείο Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων και τη Γενική Γραμματεία Καταναλωτή για τις δικές τους κατά νόμο ενέργειες, σχετικά με την μη εφαρμογή των αποφάσεων των Ελληνικών Δικαστηρίων για τη μη χρέωση τελών αποχέτευσης σε περιπτώσεις αφανών διαρροών, παρά τις σχετικές έγγραφες συστάσεις της Αρχής.

Ο ΣΥΝΗΓΟΡΟΣ ΤΟΥ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ

Ευάγγελος Ζερβέας

ΚΟΙΝ:

1. Υπουργείο Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων
Γρ. Υπουργού
Αναστάσεως 2 και Τσιγάντε
15669 Παπάγος

2. Υπουργείο Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας
Γενική Γραμματεία Καταναλωτή
Διεύθυνση Προστασίας Καταναλωτή
Τμήμα Β'
Πλατεία Κάνιγγος
101 81 Αθήνα